

KISLEXIKON

Sarkadi Noémi

Pécsi Tudományegyetem, TTK, FFI, sarkadin@gamma.ttk.pte.hu

alluvium: a folyók által létrehozott és felhalmozott hordalék. A termőföld (humusz), a folyók/tavak/tengerek meszes/homokos/kavicsos/agyagos jelenkori lerakódásai, vulkánok lávái, stb. Recens vagyis jelenkori képződményeknek is mondják. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

anizotróp: az változás a térbeli iránytól függ. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

beázási mélység: az a talajmélység, ameddig a csapadékvíz, vagy öntözővíz be tud szivárogni (függ a talaj tulajdonságaitól). (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

eketalp-réteg: az azonos mélységben (és azonos irányban) művelt földek sajátja, hogy az évek során az eke mélységében egy tömör réteg alakul ki, amelyet eketalpnek neveznek. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

hervadási pont: a talajnedvesség azon értéke, amelynél a talajban lévő víz már a növényzet számára nem használható, nem felvehető. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

hidraulikus vezetőképesség: a közet-víz, valamint talaj rendszer vízvezetési képességét leíró mérőszám. A ~ függ a közet és a folyadék (víz) tulajdonságaitól, pl.: szemcseméret, kötöttség, a folyadék sűrűsége, dinamikai viszkozitása. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

holtvíz: a növények számára nem hozzáférhető víz a talajban. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

kokrigelés: olyan interpolációs eljárás, ahol az illesztés során két adathalmazt használunk fel (egy korreláló pont-halmazt és egy másik állományt, pl.: domborzatmodell). (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

kötöttség: a talajkötöttség megadja a talajművelő eszközökkel szembeni ellenállását. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

liziméter: a növényzettel borított és a csupasz talaj párolgása során bekövetkező vízmennyiség veszteség mérését szolgáló műszer. A műszer a csapadék mennyiségét, az evapotranspirációt és a beszivárgást is képest mérni. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

öko-fiziológiai folyamatok: a növényközösségek, vagy ökoszisztémák működésében lezajló fiziológiai (élettani, élő szervezetekben lezajló folyamatok) változások leírását jelenti. (In: Bolla B.: *Erdészeti meteorológiai mérőhálózat, mint az erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszer alrendszere*)

pF-görbe: víztartóképeség-függvény, megadja, hogy a talajban adott körülmények között mennyi víz áll rendelkezésre a növények számára felvehető módon. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

porozitás: a talaj szilárd alkotóelemei közötti üregek (pórusok) összes térfogata. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)

szántóföldi vízkapacitás: az a vízmennyiség, amit a talaj beázás után a garvitációval szemben vissza tud tartani; a talaj nagyobb méretű pórusaiból a víz már elszivárgott a mélyebb rétegekbe, és csak a kisebb átmérőjű pórusokban található víz a talaj felső rétegében. (In: Barta K. et al.: *A felszínközeli vízkészletek monitoringjának lehetőségei a szélsőséges vízháztartási helyzetek (aszály, belvív) értékelésének szolgálatában*)